ՄԾ.

Երուսաղեմի մէջ երկու բաբբիներ կը հետազօտեն, թէ արդեօք Քրիստոս աշխարհ եկած է թէ ո՛չ դեռ։ Այս խուզարկութեան ծանր հետևանքները, զորս և ազգովին կը կրեն հոն, կը պատմուին ահա հետևեալ վաւերագրին մէջ։

Կայ և Թաթար խանի մասին տեղեկութիւն մը։

Գերապատիւ տեառն տեառն Յոհաննէսի վրդ.ի և Աբրահամ հօր մերում համբուրիւ աչոյ ողջոյն

Թուղթ Ժ.երդ.

ի 8 հոկ. 1764

... Պատմի ևս թէ յերուսաղէմ երկու գլխաւոր խախամք քննեալ զգիրս իմացեալ են զի անցեալ է ժամանակ գալստեան մեսիային. վասն որոյ եկեալ է մինն այսր հարցանել և իմանալ. եթէ կարիցեն աստ եղեալ ռաբբիք ցուցանել թէ դեռ չէ եկեալ մեսիայն, ապա թէ ոչ ուրեմն այն է մեսիայն զոր քրիստոնեայք ընդունին։ Իսկ սոքա մահադեղեալ զնա, գրեցին առ երուսաղէմի հրէայս, զի և զմիւս խախամն սպանցեն մարթանօք։ Եւ նոքա արարին այնպէս, այլ բանն ոչ ծածկեցաւ, զի իմացաւ չէին. 10000 զուչս խնդրեաց ի ծածկեալ զգործն, զոր ոչ կամեցեալ տալ հրէից և զչէին ի տան յոր մտեալ էր, և գտեալ զգէշ խախամին, սպանին, և զքանի մի սպասաւորս նորա որք ընդ նմա էին։ Այս ևս յայտնեցաւ, վասն որոյ զբազումս ի գլխաւորաց հրէից սպանեալ զմնացեալսն ամենայն աքսորեցին յերուսաղէմէ. և նաւն հրէից, որ երթայր յերուսաղէմ, ոչ գնաց յերուսաղէմ, այլ ոմանք ասեն թէ ի սելանիկ կ[ամ] ի սաքէթ երթալոց է. այլք թէ յետս դառնալոց. և կէսք, թէ ի խաֆայ մնասցեն հրէայք։ Եւ այս ինչ հանդիպեցաւ, զի թագաւորն հագարացւոց գրեաց առ թաթար խանն գալ ի կոստանդնուպօլիս. իբրև թէ կամի ի մեծագոյն պատիւ աւագութեան հասուցանել. և յելանել նորա ի ճանապարհ գրեաց առ եղբայր նորա կալնուլ զաթոռ նորա, և եղև այնպէս, զի ընդ անցանել նորա ըստ սահման իւր, և ընդ հասանիլ նորա ի սահման հագարացւոց առաքեցաւ յաքսորս. և թագաւորեաց եղբայր նորա ընդ նորա, որոյ էր ի սկզբանէ անտի թագաւորութիւնն. և սորա ապստամբութեամբ ասեն ժառանգեալ զթագաւորութիւնն։...

Նուաստ ծառայ

Հոկտ. 8 1764 *Հ. Թադէոս վրդպտ. [Գրիգորեան]*

[Պոլիս]

ՄԾԱ.

Թուրք կառավարութեան և ներքին բնակչութեան միջև եղած դէպքերու շուրջ դժբախտ տեղեկութիւններ կը տրուին։

Կը պատմուի նաև Ակնեցիներու կողմանէ եղած շարժումը և իրենց կրած հետևանքները՝ յաջորդ երկու թղթերուն մէջն ալ։ Անպակաս է նաև խռովութիւնը Հայ Պատրիարքարանին մէջ։